

ONTWERP RAADSVOORSTEL

zaaknummer: 662727

Onderwerp:	GGD NOG Programmabegroting 2025
Programma:	4. Zorgen en samenleven

Forum:	Technisch blok (hamerstuk)	
Portefeuillehouder	Jasper Bloem	
Inlichtingen bij:	Amerongen, Carla van	
	Tel: 06-81425901	E-mailadres: c.vanamerongen@zutphen.nl

Soort bevoegdheid:	Kaderstellend
Beleidsvrijheid:	Beperkt
Programmabegrotingswijziging:	Nee
Programmabegrotings- wijzigingsnummer:	

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor:

1. In te stemmen met de concept Programmabegroting 2025 van de GGD Noord- en Oost-Gelderland, waarbij in de te geven zienswijze aandacht wordt gevraagd voor:

- a. De wens om in de basisdienstverlening meer in te zetten op uitvoering van gezondheidsbevordering en voorlichtingscampagnes in plaats van op (bovenwettelijk) onderzoek en advies;
- b. Het, in afstemming met de gemeenten, ontwikkelen van goede en bruikbare indicatoren voor monitoring, die uiterlijk in het najaar van 2024 worden vastgesteld.
- c. Terughoudendheid als het gaat om verdere verhoging van de inwonerbijdrage na 2025 en de bereidheid mee te bewegen met de financiële ruimte van gemeenten, ook als die kleiner wordt.

Inleiding

GGD Noord- Oost-Gelderland

Onze gemeente neemt deel aan de ‘Gemeenschappelijke gezondheidsdienst Noord- en Oost-Gelderland’ (hierna: GGD NOG). Dit is een gemeenschappelijke regeling (GR) van 22 gemeenten in het werkgebied Noord- en Oost-Gelderland (‘van Harderwijk tot Winterswijk’), met het hoofdkantoor in Warnsveld.

Op grond van de Wet publieke gezondheid is de gemeente verplicht een GGD in stand te houden en dat ook te doen in deze regio (vanwege congruentie met de veiligheidsregio). De gemeente is verplicht een aantal taken onder te brengen bij de GGD, zoals infectieziekten bestrijding, epidemiologie, medische milieukunde, technische hygiënezorg en psychosociale zorg bij rampen. De GGD voert ook taken uit, zoals de jeugdgezondheidszorg (4-18 jaar), waarbij gemeenten op basis van de wet meer vrijheid hebben om te kiezen wie de taak uitvoert. Bovenstaande taken worden uitgevoerd vanuit de inwonerbijdrage, zoals die in de Programmabegroting genoemd wordt.

Daarnaast kopen gemeenten of sub-regio's ook extra taken in bij de GGD, zoals bijv. voor het Integraal Zorgakkoord of het Gezond en Actief Leven Akkoord, of bijvoorbeeld het toezicht op de wmo of inspecties kinderopvang.

Programmabegroting 2025

De raad wordt jaarlijks in de gelegenheid gesteld om een zienswijze naar voren te brengen over de ontwerpbegrotingen van de gemeenschappelijke regelingen waar de gemeente Zutphen aan deelneemt. Dit voorstel betreft de Programmabegroting 2025 van de GGD NOG. Ons advies is om in te stemmen met de Programmabegroting, maar in de zienswijze wel aandacht te vragen voor:

- een verschuiving van onderzoek en advies naar meer gezondheidsbevordering en publieksvoorlichting;
- het vaststellen van heldere indicatoren voor de monitoring;
- terughoudendheid als het gaat om verdere verhoging van de inwonerbijdrage na 2025 en bereidheid mee te bewegen met de financiële ruimte van gemeenten.

In de bijlage vindt u een concept zienswijze.

Jaarrekening 2023

De jaarrekening 2023 van de GGD NOG is ter informatie bijgevoegd. Het saldo is als gevolg van incidentele voordelen € 910.000,- positief. Dit is grotendeels veroorzaakt doordat overheadkosten gedeeltelijk gedekt konden worden vanuit Covid-middelen, en door rentevoordeel uit vooruit ontvangen bijdragen van het ministerie. Een ander deel van het voordeel komt doordat de index voor 2023 te hoog was ingeschat. Hiervan zal de GGD € 200.000,- terug betalen aan de gemeenten omdat vooraf was afgesproken dat indexering die niet nodig is, terug gaat naar de gemeenten. De rest wordt toegevoegd aan de reserves van de GGD; om de weerstandscapaciteit aan te vullen naar 100%, om achterstanden door Covid in te halen, voor ziektevervangende en voor eenmalige kosten van het functiewaarderingssysteem HR21.

Beoogd effect

1. De raad informeren over de jaarrekening en de ontwerpbegroting van de GGD als gemeenschappelijke regeling, zodat de raad in de gelegenheid is om hierover een zienswijze kenbaar te maken. Zo kan de raad invloed uitoefenen op het stellen van financiële en inhoudelijke kaders voor de gemeenschappelijke regeling, waaraan wij als gemeente Zutphen deelnemen.
2. Aansluiting te krijgen tussen de inhoudelijke en financiële kaders van de gemeente Zutphen en die van de GGD.

Argumenten

1.1. De beleidsmatige ontwikkelingen in de Programmabegroting sluiten aan bij de lokale doelstellingen en bij de landelijke en actuele ontwikkelingen.

Inhoudelijke speerpunten in de Programmabegroting, zoals die ook in de GGD Bestuursagenda 2023-2027 zijn vastgesteld, zijn:

- Vergroten van gelijke kansen op gezondheid voor iedereen;
- Mentale gezondheid
- Gezonde Leefstijl
- Gezonde fysieke en sociale leefomgeving.

Dit sluit goed aan bij de gemeentelijke doelstellingen uit de Nota Lokaal gezondheidsbeleid 2020-2025 en het lokale Integraal Plan van Aanpak Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) 2024-2026.

Inhoudelijke ontwikkelingen voor de GGD zijn:

- Het Integraal Zorgakkoord en het Gezond en Actief Leven Akkoord, waarin de GGD ook komende jaren een rol heeft. De inzet van de GGD wordt afgestemd op de vraag vanuit gemeenten en sub-regio's.
- De versterking van infectieziektenbestrijding en de pandemische paraatheid (naar aanleiding van de ervaringen met de bestrijding van COVID-19). Dit wordt landelijk aangestuurd. Naar verwachting gaan er extra eisen gesteld worden aan de infectieziektenbestrijding en mogelijk komt er aanvullende financiering via het gemeentefonds.
- Wijzigingen in het rijksvaccinatieprogramma. Ook dit wordt landelijk aangestuurd.
- Met betrekking tot nieuwkomers heeft de GGD verschillende taken vanuit verschillende opdrachtgevers en geldstromen. Dit willen ze meer inzichtelijk maken en zorgen voor een adequate invulling.
- De krapte op de arbeidsmarkt, met name voor medische functies. De GGD werkt aan oplossingen zoals nauwere samenwerking met andere GGD-en en de invoering van de nieuwe functiewaarderingssystematiek HR21. Door HR21 zijn de lonen bij de GGD NOG meer in lijn met de omliggende GGD-en en dit helpt bij het aantrekken van personeel.

1.2. De onderbouwing van de kosten in de Programmabegroting is reëel.

Financieel zijn de kosten op grond van de Programmabegroting 2025 van de GGD hoger dan wat in de gemeentelijke meerjaren begroting geraamd is. Dit was ook al aangekondigd in de Uitgangspuntennota 2025. De onderbouwing is echter plausibel. De meeste extra kosten komen door de indexering die hoger is dan waar in de gemeentelijke meerjarenbegroting mee is gerekend. Daarnaast is er een kostenverhoging door de nieuwe functiewaarderingssystematiek HR21, die echter belangrijk is om in de krappe arbeidsmarkt voldoende (medisch) personeel aan te kunnen blijven trekken.

1.a.1. We willen dat de dienstverlening van de GGD optimaal ten goede komt aan onze inwoners.

De GGD is voor ons een belangrijke bron van deskundigheid, onderzoek en advies, als het gaat over gezondheid. Hier hebben we veel waardering voor. Wij vinden het echter belangrijk dat er een goed evenwicht is tussen de kant van onderzoek en advies enerzijds, en uitvoering op het gebied van gezondheidsbevordering en voorlichting anderzijds. De GGD zet vanuit de basis van de inwonerbijdrage veelal in op onderzoek en advies, waarbij uitvoering een plusproduct wordt om extra in te kopen. In de zienswijze uiten we de wens om in de basisdienstverlening meer in te zetten op uitvoering van gezondheidsbevordering en voorlichtingscampagnes gericht op inwoners, in plaats van op (bovenwettelijk) onderzoek en advies. We denken dat de inzet van de GGD dan directer ten goede komt aan onze inwoners. (En minder afhankelijk wordt van de geadviseerde partijen zoals scholen, gemeenten, of werkgevers, of die ook daadwerkelijk iets met de adviezen en informatie van de GGD doen, richting inwoners.)

1.b.1. We hechten belang aan goede indicatoren om te monitoren of de gestelde doelen ook bereikt worden.

De indicatoren voor de oude Bestuursagenda zijn niet langer opgenomen in deze Programmabegroting. En daar kunnen we ons in vinden. En we zijn het ook eens met het voornemen om vanuit de GGD in overleg met gemeenten tot nieuwe passende indicatoren te komen. We willen echter in de zienswijze benadrukken dat wij veel belang hechten aan goede indicatoren om te monitoren of de gestelde doelen ook bereikt worden. En dat wij het noodzakelijk vinden dat in het najaar 2024 (en daarmee voorafgaand aan het begrotingsjaar 2025) nieuwe indicatoren worden vastgesteld.

1.c.1. De inwonerbijdrage is de afgelopen jaren gestegen en de financiële vooruitzichten voor gemeenten zijn onzeker voor 2026 en verder.

In de afgelopen jaren is de inwonerbijdrage van de GGD meermaals verhoogd, waar ook goede redenen voor waren. Voor de periode na 2025 zijn de financiële vooruitzichten voor de gemeenten echter onzeker. Daarom willen we de GGD nu alvast vragen terughoudend te zijn met verdere verhoging van de inwonerbijdrage na

2025 en ook om de bereidheid te tonen om mee te bewegen met de financiële ruimte van gemeenten, ook als die in de toekomst kleiner zou worden.

Kanttekeningen

1. In een gemeenschappelijke regeling met 22 gemeenten heeft de zienswijze van één gemeente vaak maar een beperkt effect.

Omdat het bij de GGD om een grote gemeenschappelijke regeling gaat, met 22 gemeenten, is de individuele invloed van één gemeente over het algemeen beperkt. Toch is het wel belangrijk om de zienswijze te geven. Als het bestuur van de GGD de punten inhoudelijk goed vindt, of als blijkt dat een meerderheid van gemeenten dezelfde punten inbrengt, dan leidt het wel tot aanpassingen.

Financiën

Programmabegroting

Het indienen van zienswijzen op zich heeft geen financiële consequenties. Maar als de Programmabegroting 2025 van de GGD in september 2024 door een meerderheid van het AB-GGD conform wordt vastgesteld, dan zijn er wel financiële consequenties.

De gemeentelijke inwonerbijdrage aan de GGD voor 2025 bedraagt dan €1.107.913.

(Daarvan is € 1.092.321 structureel en € 15.592 incidenteel. Incidenteel betreft GGD NOG Robuust, op basis van een besluit uit voorgaande jaren).

In de gemeentelijke meerjarenbegroting is voor 2025 voor de inwonerbijdrage € 1.019.000 geraamd.

Dit betekent dat er € 89.000 extra nodig is. De benodigde verhoging wordt meegenomen bij de Voorjaarsnota.

Jaarrekening

In 2024 zal de GGD een deel van het positieve saldo over 2023 overmaken aan de gemeenten. De € 200.000,- voor de gehele regio zal naar rato van inwonertal worden verdeeld over de gemeenten. Dit zal naar schatting voor Zutphen ruim € 10.000 zijn.

Communicatie

Geen actieve externe communicatie. Wel communicatie naar de GGD; zie hiervoor onder 'uitvoering'.

Uitvoering

Na besluitvorming van de raad over de zienswijze, zullen wij de zienswijze aan de GGD sturen. De deadline voor indienen van de zienswijze is 2 juli 2024.

Het Dagelijks Bestuur van de GGD zal, voordat de Programmabegroting 2025 op 12 september 2024 wordt vastgesteld, de gemeenteraad informeren wat er met de zienswijze wordt gedaan.

Evaluatie

Tussentijdse evaluaties over de voortgang en inhoud van de taken van de GGD zijn er gedurende het jaar in het Algemeen Bestuur en deels ook bij de jaarstukken.

Bijlage(n) raad

662727 - bijlage 1 - zienswijze programmabegroting GGD 2025

662727 - bijlage 2 - concept programmabegroting 2025 GGD

662727 - bijlage 3 - jaarstukken 2023 GGD

Stukken die ter inzage liggen

BESLUIT

De raad van de gemeente Zutphen,

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders met nummer 662727;

gelet op artikel(en) 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen;

b e s l u i t:

1. In te stemmen met de concept Programmabegroting 2025 van de GGD Noord- en Oost-Gelderland, waarbij in de te geven zienswijze aandacht wordt gevraagd voor:

- a. De wens om in de basisdienstverlening meer in te zetten op uitvoering van gezondheidsbevordering en voorlichtingscampagnes in plaats van op (bovenwettelijk) onderzoek en advies;
- b. Het, in afstemming met de gemeenten, ontwikkelen van goede en bruikbare indicatoren voor monitoring, die uiterlijk in het najaar van 2024 worden vastgesteld.
- c. Terughoudendheid als het gaat om verdere verhoging van de inwonerbijdrage na 2025 en de bereidheid mee te bewegen met de financiële ruimte van gemeenten, ook als die kleiner wordt.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zutphen, gehouden op:

De voorzitter,

de griffier,